

ಮಾಡುವುದು, ಇಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಇನ್ನಪ್ಪು ಬೇಕು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದುಡ್ಡ ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ದುಡ್ಡಿದ್ದವರು ಸಿಕ್ಕಿಸ್ತಿದ್ದನ್ನೇಲ್ಲ ಕೊಂಡುಹೊಕ್ಕಲು, ಬೇಕುಬೇಕಾದ್ದನ್ನೇಲ್ಲ ತಿನುಲು ಪೂರಂಭಿಸಿದರು. ಅನೇಕಿ, ಅಥಮ್ ಹಚ್ಚಾದಾಗ ಯಾವುದೋ ಹೋಸ ಕಾಯಿಲೆ ಜನರಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿತು. ಕೆಮುಪ್ಪುದು, ಸೀನುವುದು, ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ, ಜ್ಞರ್ ಇತ್ಯಾದಿಯಿಂದ ಜನ ಕಂಗಳಾದರು. ಯಾವುದೋ ಉರಿನಿಂದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ಜಿವಿಯೊಂದು ಬಂದಂಡಿತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೈವಿ ಇಲ್ಲ. ಜನರು ತಮ್ಮ ರೋಗಿನರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಹೊಕ್ಕಬೇಕು. ಒಬ್ಬರಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ರೋಗ ಹರಡದಂತೆ ಎಕ್ಕರೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಅರಮನೆ ವ್ಯಧಿಯ ರಾಜರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

ರಾಜನು ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜನರು ಮುಖಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಓಡಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಅಗಾಗ್ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು ಶುಚಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಉಗುಳಬಾರದೆಂದೂ, ಉಗುಳಿದರೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದೆಂದೂ, ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಜನ ಮನೆಯಿಂದ ಹೋರಿಗೆ ಬರಬಾರದೆಂದೂ ಫೋಟಿಸಿದನು. ಹೈವಿ ಹೋಡು ಉರನ್ನ ಸ್ವಾಭಾಗಿಕ್ಕೊಂಡು ತುಳಿಸಿ, ಶುಂಠಿ, ಕಾಳಿಮೇಣಸು, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಅರಾನಿನ, ಚಕ್ಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೈವಿ ಗುಣವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ವ್ಯಧಿಯ ಸಾಚಿಸಿದರು. ಮುರುಹೆಳದ ಹೆಚ್ಚಿಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಡಗು, ತಿಂಡಿ ಜನರಿಗೆ ನೆನಪಾಗಲೊಡಗಿತು. ಅಜ್ಞ— ಅಜ್ಞಿಯಿರಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು ಮಾಡಿ ತಿನ್ನಕೊಡಗಿದರು. ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ವಾಸನೆ, ಕಾಳಿಮೇಣಸು ಖಾರ, ತುಳಿ ಯಾಕೆ ಎಂದವರು ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಳಿಕ ಕವಾಯ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯೊಡಗಿದರು.

ಹೋಸದಾಗಿ ಹೈವಿಯ ಸ್ವಾಗಳನ್ನು ರಾಜರ ಅಪ್ಪಣಿಯ ಮೇರಿಗೆ ಜನರು ಬೆಳೆಯುತ್ತೊಡಗಿದರು. ಜಮೀನು ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟುವರು ಕೃಷಿ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ತಮ್ಮ ಉರಿಗೆ ಬೇಕಾದಪ್ಪನ್ನು ತಾವೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತೊಡಗಿದರು. ವುಕ್ಕಿ ಅಪಿವಾಡುವಾಗ ನಿಮ್ಮಿಷ್ಟ ಶುಂಠಿ ಎಂದು ಬ್ಯಾಯುತ್ತಿದ್ದವರು ಶುಂಠಿಗೆ ಬ್ಯಾಯುವಿದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ಅಜ್ಞ— ಅಜ್ಞಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡತೊಡಗಿದರು. ಜನರು ತಮ್ಮ ಮನೆ, ಪರಿಸರ ಸ್ವಾಭಾಗಿಟ್ಟರು. ತಮ್ಮ ಉರು, ನೆಲ, ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದರು. ಒಳೆಯ ಗಾಳಿ, ನೀರು, ಸ್ವಾಭಾಗಿರಾರ, ಅಹಾರದಿಂದಲೇ ಹೈವಿ ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ಮನಗಂತರು. ಕವ್ವಪಟ್ಟಿ ದುಡಿದರು. ಬಿಳಿಗೆ ವ್ಯೇ ಒಡ್ಡಿದರು. ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ಎಪ್ಪು ಬೇಕೋ ಅಪ್ಪಾರಲ್ಲಿ ಜಿವಿಸಕೊಡಗಿದರು. ಜನರು ಬೆಳೆಯವರಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಉರು ಸ್ವಾಭಾಗಿ, ಸುಭಕ್ಕ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ರೋಗ ತಂಡ ಸೂಕ್ತಪ್ರಿಯಿ ಯಾವಾಗ ಎಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಜಯಪುರವು ಅನಂದಪುರವಾಯಿತೆದು ರಾಜನೂ, ಪ್ರಜಾಗಳು ಸಂತೋಷಗೊಂಡರು. ■

ಚಿತ್ರ: ಮಂಜುನಾಥ ಹುಲಕೊಪ್ಪದ

ಗುಡು ಗುಡು ಮಲ್ಲಪ್ಪೆ

■ ಚಂದನ ಜ.ಪಿ., ಹೊನ್ನಾಳಿ

ಅಜ್ಞಿಯು ಉಳಿದ ದುಂಡನೆ ರೊಟ್ಟಿ
ಹಂಚಲಿ ಉನ್ನಿದ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ರೊಟ್ಟಿ
ಕೆಂಪು ಚಟ್ಟಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸವರಿ
ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತಿ ಕೊಡಲು ಅಜ್ಞಿ

ಒಲ್ಲೆ ಎನ್ನತ ಒಡಿದ ಅಮ್ಮೆ
ಅಜ್ಞಿಯು ಬಿಡದೆ ಹೋಗಲೂ ಹಿಂದೆ
ಬಾಗಿಲ ಸಂದಿಲಿ ಅವಿತನು ಅಮ್ಮೆ
ಅಜ್ಞಿಯು ಹುಡುಕ ಕಾಣದೆ ಹೋಗಿ

ಗುಡು ಗುಡು ಮಲ್ಲಪ್ಪೆ ಬಾರೋ ಬಾ
ಹೋರೆ ಹಲ್ಲನು ಕಟ್ಟ ಕಟ್ಟ ಕಾಯಿತು
ಅಟ್ಟದ ಮೇಲಿಂದ ದದ ಬದ ಬಾ

ಹುಡುಗನು ರೊಟ್ಟಿಯ ತಿನ್ನದೇ
ಸತಾಯಿಸಿ ಎಲ್ಲೋ ಅಡಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ
ಅಮ್ಮುಗೆ ಬುಧಿ ಕಲಿಸಲು ಬಾ

ಹೆದರುತಾ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದನು ಅಮ್ಮೆ
ಅಜ್ಞಿಯ ಸೆರಗಲಿ ಅಡಗಿದನು
ರೊಟ್ಟಿ ಸುರುಳಿಯ ಕವ್ವಪ್ಪಿಸಿ ತಿಂದು

ಆಹಾ ! ಅಜ್ಞಿ ರುಚಿಯೋ ರುಚಿ
ಬೇಕು ಎಂದನು ಇನ್ನೊಂದು